

Múzeumok Éjszakája az esztergomi Bibliothecában

Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár – tucatnyi másik esztergomi kulturális intézményhez hasonlóan – 2026-ban is csatlakozott a Múzeumok Éjszakája programjához, és június 20-án éjfélig fogadta a látogatókat. Állandó kiállításunk megtekintése mellett ez alkalommal is igyekeztünk a legtöbb korosztály számára érdekes programokat, aktív időtöltési lehetőséget kínálni.

Egész este nyitva tartottak kötetlenül bejárható múzeumi tereink, ahol kollégáink a felmerülő kérdéseket is megválaszták. A múzeum megtekintése közben a látogatók kétféle kvízzjátékot is kitölthettek, amely a gyűjtemény és a hazai könyvtörténet érdekes, jelentős darabjaira, valamint a könyvtárhoz kötődő fontosabb személyekre, különgyűjteményekre hívta föl a figyelmet. A rejtvény helyes megfejtőinek apró ajándékokkal, matricákkal kedveskedtünk. Nem csak a legkisebbek számára voltak érdekesek és élvezetesek a könyvtár gyűjteményéből kiindulva készített ex librises, iniciálés, nyomdászjelvényes színezők, memóriajátékok és különbségkereső feladatok. A Múzeumok Éjszakája témája a városban Pumukli volt, az ő figuráját ábrázoló bélyegzőt a Bibliothecában is kaptak a látogatók a pecsétgyűjtő füzetükbe.

Az este külön programjait a 19 órakor kezdődő tárlatvezetés nyitotta meg, melynek során kollégánónk részletesen bemutatta a közönségnek a Bibliotheca épületét, történetét, gyűjteményét, fontosabb kódexeit, nyelvemlékeit, kézirateit, régi és újabb nyomtatványait, egykori possessorait. Külön kiemelte a vezetés közben megtekintett Majer-, Fugger- és Batthyány gyűjtemények jelentőségét. Az erre az alkalomra kiállított dokumentumok két aktuális évfordulóról külön is megemlékeztek. A Batthyány-gyűjteményben két itt őrzött, II. Rákóczi Ferenc (1676–1735) aláírásával hitelesített eredeti iratot (egy útlevelet és egy megbízólevelet) mutattunk be a fejedelem születésének 350. évfordulójára való tekintettel. Az első teljes, nyomtatásban megjelent katolikus magyar bibliafordításnak idén ünnepeljük a négyszázadik évfordulóját, ezért a látogatók a gyűjteményünkben őrzött egyik Káldi-Bibliát (1626) is megtekinthették.

A tárlatvezetést követően este nyolctól különleges eseményen vehettek részt az érdeklődők. A hazai középkori könyvkultúrával foglalkozók számára valószínűleg az év egyik legjelentősebb újdonsága volt Szoliva Gábor OFM újonnan megjelent rekonstrukciója a 13. századi esztergomi kottás breviárium második (sanctorale) kötetéről, amelynek bemutatójára nagy szakmai érdeklődés közepette került sor márciusban az MTA dísztermében. A ferences zenetörténész, kodikológus most, elfogadva könyvtárigazgatónk meghívását, *A kódex „hazatér” – A Szent Adalbert-székesegyház 13. századi kottás kódexének kalandos története a megtalálástól a rekonstrukcióig* címmel tartott előadást. A kódextörredék-kutatást illetően laikus közönség számára is közérthetően, érdekfeszítően, kiváló stílusban adta elő a kódex keletkezését, tartalmát, jelentőségét, szétvágásának és újra felhasználásának körülményeit és módját, valamint a töredékek megtalálásának történetét.

Személyes tapasztalataival, meglátásaival, kutatómunkájának érdekes és esetenként humort sem nélkülöző részleteivel nem csupán lekötötte a közönségét, de közvetlen közelbe hozta a régi könyves kutatásokban rejlő lehetőségeket, egyszersmind felhívta a figyelmet a középkori Esztergom jelentőségére egyházi és kulturális tekintetben egyaránt.

Szoliva Gábor előadását Mizsei Zoltán egyházzeneész és művésztsáinak különleges bemutatója gazdagította, akik a kódex jellegzetesen magyar, illetve ferences vonatkozású szentjeinek ünnepeire szóló tételekből énekeltek válogatást, „hangzóvá” téve a képekben már megismert kéziratot, felidézve azokat a dallamokat, amelyek egykor a középkori székesegyház falai között csendültek föl.

Az este záróprogramja a Bibliothecára vonatkozó informatív és humoros kérdésekből összeállított Kahoot vetélkedő volt, amelyen fiatalabb és idősebb vendégeink egyaránt örömmel vettek részt, a nyertes család pedig ajándékosomaggal gazdagodott.

Örülünk, hogy látogatóink az idei Múzeumok Éjszakáján is megtisztelték könyvtárunkat az érdeklődésükkel. Külön öröm, hogy ezúttal is fogadhattunk olyan vendégeket is, akik ekkor fedezték fel először gyűjteményünk kincseit.